

IZVEDBENI SKLEP KOMISIJE (EU) 2020/1550**z dne 23. oktobra 2020****o vzpostavitvi večletnega programa nadzora, ki ga strokovnjaki Komisije izvajajo v državah članicah za preverjanje uporabe zakonodaje Unije o agroživilski verigi, za obdobje 2021–2025**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o izvajanju uradnega nadzora in drugih uradnih dejavnosti, da se zagotovi uporaba zakonodaje o živilih in krmi, pravil o zdravju in dobrobiti živali ter zdravju rastlin in fitofarmaceutskih sredstvih, ter o spremembi uredb (ES) št. 999/2001, (ES) št. 396/2005, (ES) št. 1069/2009, (ES) št. 1107/2009, (EU) št. 1151/2012, (EU) št. 652/2014, (EU) 2016/429 in (EU) 2016/2031 Evropskega parlamenta in Sveta, uredb Sveta (ES) št. 1/2005 in (ES) št. 1099/2009 ter direktiv Sveta 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES in 2008/120/ES ter razveljavitvi uredb (ES) št. 854/2004 in (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 89/608/EGS, 89/662/EGS, 90/425/EGS, 91/496/EGS, 96/23/ES, 96/93/ES in 97/78/ES ter sklepa Sveta 92/438/EGS (Uredba o uradnem nadzoru) ⁽¹⁾ in zlasti člena 118(1)(a) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Za izvrševanje zakonodaje Unije o agroživilski verigi so odgovorne države članice, katerih pristojni organi z organiziranjem uradnega nadzora spremljajo in preverjajo, da se zadevne zahteve Unije učinkovito izpolnjujejo in izvršujejo. Poleg tega spremljanja in preverjanja morajo v skladu s členom 116 Uredbe (EU) 2017/625 strokovnjaki Komisije v državah članicah izvajati nadzor, vključno s presojami, za preverjanje uporabe zakonodaje Unije. Ta nadzor Komisije bi bilo treba izvajati na področjih varnosti hrane in krme, zdravja in dobrobiti živali, zdravja rastlin, fitofarmaceutskih sredstev ter delovanja nacionalnih sistemov nadzora in pristojnih organov, ki te sisteme upravljajo, ob upoštevanju sinergij z ureditvami nadzora v okviru skupne kmetijske politike.
- (2) Komisija je pripravila večletni program nadzora za obdobje 2021–2025, ki je skladen z njenim mandatom in odraža njene prednostne naloge. Ta nadzor izvajajo strokovnjaki Komisije v državah članicah za preverjanje uporabe zakonodaje na navedenih področjih. Pri določanju prednostne razvrstitve so bila uporabljena različna merila, med drugim ugotovljeno tveganje za potrošnike, živali ali rastline, pretekli rezultati držav članic na posameznih področjih, obseg proizvodnje ter informacije iz ustreznih virov (na primer informacije Evropske agencije za varnost hrane) in informacije iz sistema upravljanja informacij za uradni nadzor (IMSOC) in njegovih komponent.
- (3) Ta večletni program nadzora prispeva k evropskemu zelenemu dogovoru ⁽²⁾, ki je prednostno področje Komisije, in k strategiji „od vil do vilic“ za pravičen, bolj zdrav in okolju prijazen prehranski sistem ⁽³⁾. Prispeva tudi k spremljanju skupne kmetijske politike v skladu s pravili o navzkrižni skladnosti iz Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾. Nadzor, določen v večletnem programu nadzora, Komisiji omogoča, da izpolni svoje pravne obveznosti glede nadzorovanja uporabe prava Unije s preverjanjem, ali je uradni nadzor v državah članicah na zadevnih področjih v skladu z zakonodajo Unije –

⁽¹⁾ UL L 95, 7.4.2017, str. 1.

⁽²⁾ COM(2019) 640 final.

⁽³⁾ COM(2020) 381 final.

⁽⁴⁾ Uredba (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 352/78, (ES) št. 165/94, (ES) št. 2799/98, (ES) št. 814/2000, (ES) št. 1290/2005 in (ES) št. 485/2008 (UL L 347, 20.12.2013, str. 549).

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Večletni program nadzora, ki ga strokovnjaki Komisije izvajajo v državah članicah, kot je določeno v členu 116(1) Uredbe (EU) 2017/625, za obdobje 2021–2025 je določen v Prilogi.

Člen 2

Ta sklep začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju, 23. oktobra 2020

Za Komisijo
Predsednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOGA

V tej prilogi je določen program nadzora, ki ga strokovnjaki Komisije izvajajo v državah članicah na področjih, zajetih v Uredbi (EU) 2017/625, za obdobje 2021–2025.

Komisija je za zadevno obdobje opredelila nekatera prednostna področja znotraj področij varnosti hrane in krme, kakovosti hrane, zdravja in dobrobiti živali, zdravja rastlin, fitofarmaceutskih sredstev ter delovanja nacionalnih sistemov nadzora in pristojnih organov.

Nadzor Komisije se izvaja v vseh državah članicah na vseh prednostnih področjih. Posebna vprašanja, ki jih zajema posamezni nadzor, se prilagodijo razmeram v vsaki državi članici.

Strokovnjaki Komisije izvajajo nadzor, vključno s preverjanji na kraju samem, presojami in analizami na podlagi dokumentacije, v skladu s členom 116 Uredbe (EU) 2017/625.

Večletni program za obdobje 2021–2025 za nadzor, ki ga Komisija izvaja v državah članicah za preverjanje uporabe pravil na področjih iz člena 1(2) Uredbe (EU) 2017/625, zajema tudi druga področja iz navedene uredbe, kot so goljufije in nadzor nad uvozom. Določen je v poglavjih 1–10 (po področjih in posebnih ciljih) ter poglavju 11 (po letih) te priloge.

1. Hrana in varnost hrane

Prednostno področje	Posebni cilji
Živila živalskega izvora (npr. varnost mesa sesalcev in ptic ter proizvodov iz njega, mleka in mlečnih izdelkov ter ribiških proizvodov in higiena proizvodnje živih školjk)	Preveriti skladnost držav članic z veljavno zakonodajo Unije o varnosti hrane, ki ureja proizvodnjo in dajanje na trg živil živalskega izvora (vključno s sledljivostjo in označevanjem, tudi za gensko spremenjene organizme), s posebnim poudarkom na mesu sesalcev in ptic ter proizvodih iz njega, mleku in mlečnih izdelkih, ribiških proizvodih in živih školjkah, ter izvajanje uradnega nadzora v zvezi s tem.
Zoonoze, ki se prenašajo s hrano (npr. salmonela)	Preveriti skladnost držav članic z veljavno zakonodajo Unije, ki ureja nadzor nad zoonozami, ki se prenašajo s hrano, s posebnim poudarkom na ravni izvajanja in učinkovitosti nacionalnih veterinarskih programov, ki jih sofinancira Komisija, ter izvajanje uradnega nadzora v zvezi s tem.
Živila neživalskega izvora (npr. varnost sadja in zelenjave, zelišč, začimb in kalčkov)	Preveriti skladnost držav članic z veljavno zakonodajo Unije o varnosti hrane, ki ureja proizvodnjo in dajanje na trg živil neživalskega izvora (vključno s sledljivostjo in označevanjem, tudi za gensko spremenjene organizme), s posebnim poudarkom na mikrobiološki varnosti, ter izvajanje uradnega nadzora v zvezi s tem.
Ostanki v živih živalih in živilih živalskega izvora (ostanki zdravil za uporabo v veterinarski medicini, pesticidov in onesnaževal)	Preveriti skladnost držav članic z veljavno zakonodajo Unije o varnosti hrane, ki ureja ostanke zdravil za uporabo v veterinarski medicini, pesticidov in onesnaževal v živih živalih in živilih živalskega izvora. Preveriti, da načrti spremljanja ostankov, ki so jih predložile države članice, izpolnjujejo zahteve iz ustrezne zakonodaje Unije.
Onesnaževala v živilih neživalskega izvora (npr. mikotoksini)	Na podlagi večletnih nacionalnih načrtov nadzora držav članic in poročil o njihovem izvajanju preveriti, ali je uradni nadzor nad onesnaževali v živilih neživalskega izvora skladen z zahtevami iz ustrezne veljavne zakonodaje Unije.

2. Krma in varnost krme

Prednostno področje	Posebni cilji
Splošna higiena krme (higiena krme, odobritev in registracija obratov, sledljivost, označevanje in onesnaževala)	Preveriti skladnost držav članic z veljavno zakonodajo Unije, ki ureja higieno krme (s posebnim poudarkom na higieni krme, odobritvi in registraciji obratov, onesnaževalih, sledljivosti in označevanju, tudi za gensko spremenjene organizme), ter izvajanje uradnega nadzora v zvezi s tem.
Medicirana krma	Preveriti skladnost držav članic s pravnimi zahtevami Unije, ki urejajo proizvodnjo medicirane krme in se uporabljajo od januarja 2022.
Živalski stranski proizvodi in pridobljeni proizvodi (sektor mesa, predelovalni obrati)	Preveriti skladnost držav članic z veljavno zakonodajo Unije, ki ureja ravnanje z živalskimi stranskimi proizvodi in pridobljenimi proizvodi, proizvedenimi v Uniji ali danimi na trg Unije, njihovo uporabo in odstranjevanje, ter izvajanje uradnega nadzora v zvezi s tem, s posebnim poudarkom na sektorju mesa in predelovalnih obratih.

3. Zdravje živali

Prednostno področje	Posebni cilji
Aktivne epizootske bolezni (npr. afriška prašičja kuga, visokopatogena aviarna influenza)	Preveriti skladnost držav članic z veljavno zakonodajo Unije, ki ureja nadzor nad glavnimi aktivnimi boleznimi živali, kot sta afriška prašičja kuga in visokopatogena aviarna influenza, ter izvajanje uradnega nadzora v zvezi s tem.
Zoonoze, ki se ne prenašajo s hrano (npr. steklina)	Preveriti skladnost držav članic z veljavno zakonodajo Unije, ki ureja nadzor nad zoonozami, ki se ne prenašajo s hrano, s posebnim poudarkom na ravni izvajanja in učinkovitosti nacionalnih veterinarskih programov, ki jih sofinancira Komisija, ter izvajanje uradnega nadzora v zvezi s tem.
Enzootske bolezni (npr. tuberkuloza, bruceloza)	Preveriti skladnost držav članic z veljavno zakonodajo Unije, ki ureja nadzor nad enzootskimi boleznimi, s posebnim poudarkom na ravni izvajanja in učinkovitosti nacionalnih veterinarskih programov, ki jih sofinancira Komisija, in izvajanje uradnega nadzora v zvezi s tem.
Pripravljenost in preprečevanje (načrtovanje obvladovanja nepredvidljivih razmer)	Preveriti skladnost držav članic z veljavno zakonodajo Unije, ki ureja pripravljenost na obvladovanje več izbruhov epizootskih bolezni, in izvajanje uradnega nadzora v zvezi s tem.

4. Dobrobit živali

Prednostno področje	Posebni cilji
Prevoz (za prevoz neprimerne živali, plovila za prevoz rejnih živali, neodstavljeni teleti, kontrolne točke za tranzit živali)	Preveriti skladnost držav članic z veljavno zakonodajo Unije, ki ureja dobrobit živali pri prevozu, s posebnim poudarkom na za prevoz neprimerne živali, plovilih za prevoz rejnih živali, neodstavljenih teletih in kontrolnih točkah za tranzit živali, ter izvajanje uradnega nadzora v zvezi s tem.
Na kmetiji (kokoši nesnice)	Preveriti skladnost držav članic z veljavno zakonodajo Unije, ki ureja dobrobit kokoši nesnic pri reji, in izvajanje uradnega nadzora v zvezi s tem.
Zakol (prežvekovalci, perutnina)	Preveriti skladnost držav članic z veljavno zakonodajo Unije, ki ureja dobrobit prežvekovalcev in perutnine pri zakolu, in izvajanje uradnega nadzora v zvezi s tem.

5. Zdravje rastlin

Prednostno področje	Posebni cilji
Izbruhi škodljivih organizmov rastlin (škodljivi organizmi rastlin, ki pomenijo resno grožnjo)	Preveriti skladnost držav članic z veljavno zakonodajo Unije, ki ureja nadzor nad škodljivimi organizmi rastlin, odkritimi na ozemlju Unije, s posebnim poudarkom na škodljivih organizmih, ki pomenijo resno grožnjo, kot so <i>Xylella fastidiosa</i> , virus rjave grbančavosti plodov paradižnika, borova ogorčica, kozlički iz rodu <i>Anoplophora</i> , škodljivi organizmi iz rodu <i>Trioza</i> in drugi škodljivi organizmi, ki se štejejo za prednostne, ter izvajanje uradnega nadzora v zvezi s tem.

Pripravljenost in preprečevanje (načrtovanje obvladovanja nepredvidljivih razmer)	Preveriti skladnost držav članic z veljavno zakonodajo Unije, ki ureja pripravo in posodabljanje načrtov izrednih ukrepov na področju zdravja rastlin.
Premiki rastlin, rastlinskih proizvodov in drugih predmetov znotraj Unije (rastlinski potni listi)	Preveriti skladnost držav članic z veljavno zakonodajo Unije o zdravju rastlin, ki ureja premike rastlin, rastlinskih proizvodov in drugih predmetov znotraj Unije, s posebnim poudarkom na rastlinskih potnih listih, in izvajanje uradnega nadzora v zvezi s tem.

6. Dajanje na trg in uporaba fitofarmaceutskih sredstev ter trajnostna raba pesticidov

Prednostno področje	Posebni cilji
Fitofarmaceutska sredstva (registracija, trženje in uporaba pesticidov, ostanki pesticidov)	Preveriti skladnost držav članic z veljavno zakonodajo Unije, ki ureja registracijo, trženje in uporabo fitofarmaceutskih sredstev in ostankov pesticidov, ter izvajanje uradnega nadzora v zvezi s tem.
Trajnostna raba pesticidov	Preveriti skladnost držav članic z veljavno zakonodajo Unije, ki ureja trajnostno rabo pesticidov, in izvajanje uradnega nadzora v zvezi s tem.

7. Kakovost hrane

Prednostno področje	Posebni cilji
Ekološko kmetijstvo	Preveriti skladnost držav članic z veljavno zakonodajo Unije, ki ureja pridelavo in označevanje ekoloških proizvodov (vključno s sledljivostjo in označevanjem gensko spremenjenih organizmov), ter izvajanje uradnega nadzora v zvezi s tem.
Geografske označbe	Preveriti skladnost držav članic z veljavno zakonodajo Unije, ki ureja proizvodnjo in označevanje proizvodov z geografskimi označbami (zaščitena označba porekla (ZOP), zaščitena geografska označba (ZGO), zajamčena tradicionalna posebnost (ZTP)), ter izvajanje uradnega nadzora v zvezi s tem.

8. Vstop živali in blaga iz tretjih držav v Unijo

Prednostno področje	Posebni cilji
Uradni nadzor nad živalmi in blagom	Preveriti, ali države članice izpolnjujejo svoje obveznosti glede izvajanja uradnega nadzora nad živalmi in blagom, ki vstopajo v Unijo iz tretjih držav. Preveriti, ali živali in blago, ki vstopajo v Unijo iz tretjih držav, izpolnjujejo veljavne splošne in posebne zahteve Unije za vstop v Unijo.

	Poseben poudarek bo na pravilih iz Uredbe (EU) 2017/625 ter z njo povezanih delegiranih in izvedbenih aktov.
Skladnost mejnih kontrolnih točk	Pred določitvijo mejnih kontrolnih točk, ki jih države članice predlagajo v ta namen, preveriti, ali te mejne kontrolne točke izpolnjujejo minimalne zahteve za mejne kontrolne točke, vključno s kontrolnimi središči, iz veljavne zakonodaje Unije. Preveriti, ali mejne kontrolne točke, določene vstopne točke, vstopne točke in mesta prvega vnosa, ki se ponovno določijo v skladu s členom 61(2) Uredbe (EU) 2017/625, izpolnjujejo veljavne minimalne zahteve. Preveriti, ali kontrolne točke, ki niso mejne kontrolne točke, iz člena 53(1)(a) Uredbe (EU) 2017/625, izpolnjujejo veljavne minimalne zahteve.
Uradni nadzor nad zdravjem rastlin	Preveriti, ali države članice izpolnjujejo svoje obveznosti glede izvajanja uradnega nadzora nad zdravjem rastlin za rastline, rastlinske proizvode in druge predmete, ki vstopajo v Unijo iz tretjih držav. Zagotoviti, da rastline, rastlinski proizvodi in drugi predmeti, ki vstopajo v Unijo iz tretjih držav, izpolnjujejo veljavne zahteve Unije na področju zdravja rastlin za vstop v Unijo.

9. Antimikrobična odpornost

Prednostno področje	Posebni cilji
Spremljanje antimikrobične odpornosti zoonotskih in komezalnih bakterij	Preveriti skladnost držav članic z zakonodajo, ki ureja spremljanje antimikrobične odpornosti zoonotskih in komezalnih bakterij, ter s tem prispevati k celovitemu izvajanju evropskega akcijskega načrta „eno zdravje“ zoper odpornost proti antimikrobikom ⁽¹⁾ iz leta 2017.

10. Splošni vidiki v agroživilski verigi

Prednostno področje	Posebni cilji
Goljufije	Preveriti skladnost držav članic z veljavno zakonodajo Unije, ki ureja odkrivanje goljufivih ali zavajajočih praks v agroživilski verigi in odzivanje nanje, ter izvajanje uradnega nadzora v zvezi s tem.
Upoštevanje priporočil, izdanih v okviru presoj (sektorsko in splošno)	Preveriti, ali države članice sprejemajo ustrezne nadaljnje ukrepe za odpravo morebitnih posebnih ali sistematičnih pomanjkljivosti, ugotovljenih med nadzorom Komisije.
Nadzor nad izvozom	Preveriti uradni nadzor držav članic nad izpolnjevanjem zahtev v zvezi z izvoznimi spričevali.

⁽¹⁾ COM(2017) 339 final.

11. Večletni program nadzora za obdobje 2021–2025 po letih

Področje	Prednostno področje	2021	2022	2023	2024	2025
Hrana in varnost hrane	Živila živalskega izvora	Varnost mesa sesalcev in ptic ter proizvodov iz njega, mleka in mlečnih izdelkov, ribiških proizvodov in živih školjk				
	Zoonoze, ki se prenašajo s hrano	Prednostne zoonoze (npr. salmonela)				
	Živila neživalskega izvora	Varnost sadja in zelenjave, zelišč, začimb in kalčkov				
	Ostanki	Ostanki v živih živalih in živilih živalskega izvora				
	Onesnaževala	Onesnaževala v živilih neživalskega izvora				
Krma in varnost krme	Varnost krme	Splošna higiena krme				
					Medicirana krma	
		Živalski stranski proizvodi in pridobljeni proizvodi				
Zdravje živali	Aktivne epizootske bolezni	Prednostne bolezni (npr. afriška prašičja kuga, visokopatogena aviarna influenza)				
	Zoonoze, ki se ne prenašajo s hrano	Prednostne zoonoze (npr. steklina)				
	Enzootske bolezni	Bolezni s tekočimi programi izkoreninjenja (npr. tuberkuloza, bruceloza)				
	Pripravljenost in preprečevanje	Načrtovanje obvladovanja nepredvidljivih razmer na področju zdravja živali				
Dobrobit živali	Prevoz	Za prevoz neprimerne živali, plovila za prevoz rejnih živali, neodstavljeni teleta				
		Kontrolne točke za tranzit živali				
	Na kmetiji	Kokoši nesnice				
Zakol	Prežvekovalci, perutnina					

Področje	Prednostno področje	2021	2022	2023	2024	2025	
Zdravje rastlin	Izbruhi škodljivih organizmov rastlin	Prednostni škodljivi organizmi (npr. <i>Xylella fastidiosa</i> , virus rjave grbančavosti plodov paradižnika, borova ogorčica, kozlički iz rodu <i>Anoplophora</i> , škodljivi organizmi iz rodu <i>Trioza</i>)					
	Pripravljenost in preprečevanje				Načrtovanje obvladovanja nepredvidljivih razmer na področju zdravja rastlin		
	Premiki rastlin, rastlinskih proizvodov in drugih predmetov znotraj Unije	Rastlinski potni listi					
Fitofarmacevtska sredstva in trajnostna raba pesticidov	Fitofarmacevtska sredstva	Registracija, trženje in uporaba pesticidov					
		Ostanki pesticidov					
	Trajnostna raba pesticidov	Trajnostna raba pesticidov					

Področje	Prednostno področje	2021	2022	2023	2024	2025
Kakovost hrane	Ekološko kmetijstvo	Ekološko kmetijstvo				
	Geografske označbe	Uporaba in označevanje ZOP/ZGO/ZTP				
Vstop živali in blaga iz tretjih držav v Unijo	Uradni nadzor nad živalmi in blagom	Uradni nadzor nad živalmi in blagom				
	Mejne kontrolne točke	Skladnost mejnih kontrolnih točk				
	Uradni nadzor nad zdravjem rastlin	Uradni nadzor nad zdravjem rastlin za rastline, rastlinske proizvode in druge predmete				
Antimikrobična odpornost	Spremljanje			Spremljanje antimikrobične odpornosti zoonotskih in komezalnih bakterij		

Področje	Prednostno področje	2021	2022	2023	2024	2025
Splošni vidiki v agroživilski verigi	Goljufije	Vzpostavljene ureditve za boj proti goljufivim ali zavajajočim praksam				
	Nadaljnje spremljanje	Upoštevanje priporočil, izdanih v okviru presoaj				
	Izvoz	Nadzor Komisije nad nadzorom držav članic nad izpolnjevanjem zahtev v zvezi z izvoznimi spričevali				